

WINKELOPENSTELLING OP ZONDAGMIDDAG

In de vergadering van 12 mei jl. sprak de commissie Algemeen Bestuur eindelijk over de al dan niet gewenste verlenging van de proef voor de winkelopenstelling van één supermarkt in elke kern.

Sinds juni 2010 is in elke kern op zondag een C-1000 filiaal open van 16.00-20.00 uur. Bij wijze van proef heeft het college, na een eerdere afwijzing, vorig jaar toestemming gegeven voor deze proef. Onze fractie was verrast door dit besluit en betreurde het dat dit niet besproken was met de gemeenteraad. Daarom hebben wij aangekondigd in de vergadering van de commissie Algemeen Bestuur van maart 2011 een gedachtenwisseling te agenderen. Met als doel verlenging van de proef te voorkomen. Toen echter in maart 2011 bleek dat er een enquête was uitgezet, hebben we besloten de enquêteresultaten af te wachten en in mei 2011 dit onderwerp en het bijbehorende collegevoorstel alsnog te bespreken. Op 12 mei jl. was het lang verwachte debat.

Voorafgaand aan de commissievergadering werd er al luid en duidelijk getwitterd door de tegenstanders van het collegevoorstel. Het college stelt namelijk voor om de proef te beëindigen en de verordening zodanig aan te passen dat er geen 'avondwinkel' meer zijn deuren kan openen op zondagmiddag. Boosheid bij de C-1000 managers en een enkele inspreker. Verbazing bij een deel van de oppositie. Maar ook coalitiegenoot VVD kan zich niet vinden in het collegevoorstel. Die vindt dat de vrijheid van de burgers om op zondag boodschappen te doen prevaleert boven de intentie van het door hen mede-ondertekende coalitieakkoord om de zondag in onze gemeente zo veel mogelijk als rustdag te handhaven. In de vergadering zorgde dit voor een discussie tussen Leon van Noort en L3B. Met plezier aangewakkerd en gevoed door de PvdA.

Het collegevoorstel om de proef niet te verlengen lijkt in de raadsvergadering van 26 mei a.s. te kunnen rekenen op een meerderheid van ChristenUnie, Leefbaar 3B en CDA. Of Partij tot behoud Huis de Haas in navolging van het verkiezingsprogramma ook besluit het voorstel te steunen is niet bekend. In de commissievergadering had Pedro de Haas geen bijdrage.

Onderstaand onze bijdrage:

Zondag rustdag - 'Quality time' since 321.

Er was een tijd dat alle dagen van de week hetzelfde waren. De zon kwam op, de zon ging onder en ijlings schreed zij naar de plaats waar ze weer tevoorschijn moest komen. Deze spreukendichter wist nog niet beter; hij was dan ook van ver voor Christus. Hetzelfde gold voor de mensen; ze deden hun ding terwijl het licht was en deden dat de volgende dag opnieuw. Ik vraag me af of we met het idee voor het schrappen van de wekelijkse rustdag terug bij af zijn?

Langzamerhand lijkt de wekelijkse vrije dag te zijn veranderd in een wekelijkse opgave. Het brede maatschappelijk draagvlak is verdwenen. In de publieke opinie lijkt de zondag geworden tot een dag waarop niets mag. Een dag die hoort bij een periode die voorbij is; bij spruitjes, bij rokjes en bij een slinkende minderheid.

In een gesecculariseerde samenleving moet deze 'verplichte' vrije dag er dan ook aan geloven. Want in een door de economie geregisseerde maatschappij, gaat het om rendement, om marktaandeel, om groei en om winst. Dat vraagt om maximale inzet van medewerkers; 7 dagen per week. En dan spreken we van oneerlijke concurrentie als de ene winkel wel en de andere niet open mag zijn op zondag.

De ChristenUnie vindt dat we een stokje moeten steken voor de verlenging van de vergunning voor openstelling van supermarkten op zon- en feestdagen in onze kernen. Want

voor je het weet zitten we weer in de 24x7 uurs economie waar keizer Constantijn ons in 321 na Christus juist bovenuit had getild. Want in dat jaar stelde deze Romeinse keizer de zondag in als feestdag voor al zijn onderdanen: een dag rust. Niet alleen bedoeld voor de christenen in zijn Rijk en niet alleen door hen gewaardeerd.

Overigens dateert een wekelijkse dag rust van ruim vóór Christus. We kennen waarschijnlijk allemaal nog wel de zgn. '10 geboden' waarin een wekelijkse rustdag wordt beschreven. Wat wellicht niet iedereen weet is de tweeledige argumentatie: God rustte zelf ook na zijn scheppingswerk om ervan te genieten. Bij de tweede beschrijving wordt gerefereerd aan de bloeiperiode die Egypte kende toen het volk Israel er als gastarbeider werkte en was de boodschap: wordt geen slaaf van je werk; daar ga je aan onderdoor.

Een gezonde en bloeiende samenleving is meer dan een verzameling inwoners met volle agenda's die zorgen voor groei van de economie. Juist in een hoogontwikkelde maatschappij als de onze zou een wekelijkse gezamenlijke vrije dag daarin een goede en zinvolle functie kunnen vervullen. Een luxe? Wellicht. Eén dag per week om de alledaagse tredmolen te doorbreken en los te komen van de ratrace waarin wij ons lijken te bevinden. Eén dag per week om andere dingen te doen dan op de andere dagen van de week: hetzij in een kerk, hetzij cultureel, hetzij in de natuur – waar het hart van vol is.

Wij voelen ons in onze opvatting gesteund door het coalitie-akkoord dat aangeeft zorgvuldig om te gaan met de zondagsrust die onze gemeente kent en onderscheidt van de grote steden om ons heen. Onderscheid kan er immers zijn in een regio waar alles binnen een half uur bereikbaar is. Want wie zijn vrije dag niet in de achtertuin of in een kerkzaal wil doorbrengen, kan (inderdaad) naar het zwembad, of naar een concert, of naar het strand, of fietsen langs de Rotte, naar het Bergse Bos, naar de Akerdijkse Plassen, funshoppen in Rotterdam, een museum bezoeken, of naar de bioscoop, of ... vul maar in.

Dat niet iedereen op zondag in een kerk zit, is ons duidelijk. En wij zijn niet zo naïef om te denken dat we daaraan iets zouden moeten of kunnen veranderen. Dat is ook niet de taak van de politiek. Bovendien is de zondagsrust, zoals ik al eerder aangaf, niet exclusief van of voor christenen. We voelen ons dan ook gesterkt door de resultaten uit de enquête die is uitgevoerd als evaluatie van de proef van de 3 C-1000 filialen rond de zondagopenstelling:

- Die maakt duidelijk dat het overgrote deel; 60%, van onze inwoners er geen behoefte aan heeft om zondags boodschappen te doen en dit het afgelopen jaar ook niet heeft gedaan. Dat zijn dus niet alleen de inwoners die op zondag een paar uur in een van de kerkgebouwen doorbrengen voor een viering.
- Voor degenen die in het afgelopen jaar wel boodschappen deden op zondag, geldt dat het overgrote deel de supermarkt bezocht omdat men iets vergeten was – dat haalden we vroeger bij de buurman, of dan werden we creatief in de keuken. Slechts 31% van de 40% die op zondag wel eens een supermarkt bezoekt, doet dat 1x per week of per 2 weken. Dat is van de totale Lansingerlandse bevolking dus maar 13%!
- Voor slechts een kwart van de zondagsbezoekers is de zondagsopenstelling een vervanging van een andere boodschappendag, ongeveer 10% van de bevolking.
- Van de mensen die op zondag boodschappen doet, besteedt 71% minder dan €25,-.

Dat de zondagse supermarktbezoekers positief zijn over de openstelling, verrast ons niet. Deze onderzoeksgroep hoort wat ons betreft voor deze vragen in de categorie 'open deur intrappen'. Aan de poort van het Feijenoordstadion zullen de fans en bezoekers ook zeggen dat ze graag de wedstrijd bijwonen.

Onze conclusie is dan ook dat de enquête duidelijk maakt dat als er aanbod is, er ook vraag ontstaat, maar dat de omvang van de vraag op zich geen reden is om aanbod te creëren. Een jaar openstelling heeft duidelijk gemaakt dat de meeste mensen er hun boodschappen-cyclus niet voor aanpassen en in meerderheid de supermarkt op zondag links of rechts? laten liggen.

Ons inziens is de vraag naar openstelling van de supermarkten op zondag in onze kernen, in economische termen dan ook geen vraag van de markt. Het voorstel maakt ons inziens eerder deel uit van een veel groter en abstracter vraagstuk dat samenhangt met - inderdaad - de ontkerstening van de samenleving en de ontwikkelingen in de maatschappij en de vraag hoe we daarmee omgaan. Het weggeven van de zondag als rustdag is daarbij wat de ChristenUnie in elk geval geen optie.

Wij zijn dan ook blij met het voorliggende voorstel om de verordening aan te passen. Wat ons betreft blijft de proef beperkt tot één jaar, zoals afgesproken en eindigt die op 1 juni 2011. Verlenging van de proef voor nog eens een jaar, omdat de aanvragen nog onder de oude verordening vallen, is niet naar de intentie van de proef en niet in lijn met de evaluatie ervan.

Tot slot voorzitter

Een maatschappij die alleen gefocust is op economische groei en quick wins, is misschien uiteindelijk wel een arme samenleving is, met eenzaamheid en burnout als onbedoelde tegenhangers van mooie financiële cijfers en een indrukwekkend BNP. Daarom zijn we blij met het voorliggende voorstel en blijven we ons inzetten voor behoud van de vrije zondag voor zoveel mogelijk inwoners van onze gemeente. Eén vrije dag per week: een luxe met hele oude papieren.

Commissie Algemeen Bestuur
Ankie van Tatenhove